

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla)

28 ta' ?unju 2012 (*)

“Moviment liberu tal-?addiema — Artikolu 45 TFUE — Regolament (KEE) Nru 1612/68 — Artikolu 7(4) — Prin?ipju ta' nondiskriminazzjoni — ?ieda fil-paga m?allsa lill-?addiema li jitqieg?du ta?t skema ta' xog?ol part-time li tippre?edi l-irtirar mhux volontarju — ?addiema transkonfinali su??etti g?at-taxxa fuq id-d?ul fl-Istat Membru ta' residenza — Te?id inkunsiderazzjoni fittizju tat-taxxa fuq is-salarji tal-Istat Membru tal-impjeg”

Fil-Kaw?a C-172/11,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Arbeitsgericht Ludwigshafen am Rhein (il-?ermanja), permezz ta' de?i?joni tal-4 ta' April 2011, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fil-11 ta' April 2011, fil-pro?edura

Georges Erny

vs

Daimler AG — Werk Wörth,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (It-Tieni Awla),

komposta minn J. N. Cunha Rodrigues (Relatur), President tal-Awla, U. Löhmus, A. Rosas, A. Arabadjiev u C. G. Fernlund, Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Mazák,

Re?istratur: A. Impellizzeri, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tat-28 ta' Marzu 2012,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?al G. Erny, minn G. Turek, avukat,
- g?al Daimler AG — Werk Wörth, minn U. Baeck u N. Kramer, avukati,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn G. Rozet u S. Grünheid, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konkluzjonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 45 TFUE u 7(4) tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1612/68, tal-15 ta' Ottubru 1968, dwar il-libertà tal-moviment g?all-?addiema fi ?dan il-Komunità (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 5, Vol. 1, p. 15).

2 Din it-talba qiet ipprezentata fil-kuntest ta' talba bejn G. Erny, qittadin Franqizi residenti fi Franza u li jaqdem fil-qermanja, u min jimpjegah, Daimler AG — Werk Wörth, (iktar 'il quddiem "Daimler"), dwar il-kalkolu ta' qieda fis-salarju (iktar 'il quddiem i-qieda") dovuta lil fil-kuntest ta' skema msejja "irtirar kmieni progressiv".

Il-kuntest quridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Skont l-Artikolu 7 tar-Regolament Nru 1612/68:

"1. Qaddiem qittadin ta' xi Stat Membru ma jistax, fit-territorju ta' Stat Membru ieqor, ikun trattat b'mod differenti minn qaddiema qittadini ta' dak l-Istat Membru minqabba q-qittadinanza tiegqu fir-rigward ta' kwalunkwe kondizzjoni ta' l-impjeg u tax-xogol, partikolarment fir-rigward ta' rimunerazzjoni, tkeqija u jekk hu jisfa' mingqajr xogol, ingaq mill-qdid jew impjeg mill-qdid.

[...]

4. Kwalunkwe klawsola ta' ftehim kollettiv jew individwali jew ta' kwalunkwe regolament kollettiv ieqor li jikkonqerna l-elibilita' gqall-impjeg, rimunerazzjoni u kondizzjonijiet oqra ta' xogol jew tkeqija gqandhom ikunu nulli u vojta jekk tasal tniqel jew tawtorizza kondizzjonijiet diskriminatorji fir-rigward ta' qaddiema qittadini ta' l-Istati Membri l-oqra."

4 Ir-Regolament Nru 1612/68 qie mqassar u ssostitwit, mis-16 ta' qunju 2011, bir-Regolament (UE) Nru 492/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tal-5 ta' April 2011, dwar il-moviment liberu tal-qaddiema fi qdan l-Unjoni (qU L 141, p. 1).

Id-dritt nazzjonali

Il-liqi dwar l-irtirar kmieni progressiv

5 L-Artikolu 1 tal-liqi dwar l-irtirar kmieni progressiv (Altersteilzeitgesetz) jipprovdi:

"1. L-irtirar kmieni progressiv huwa intiq sabiex jiffaqilita lill-qaddiema ta' qerta eta l-passaqq progressiv mill-qajja attiva gqall-irtirar.

2. Il-Bundesanstalt für Arbeit (Uffiqqju Federali tax-Xogol) jiffinanzja, permezz ta' benefiqqji previsti minn din il-liqi, ix-xogol part-time tal-qaddiema ta' qerta eta li, mhux iktar tard mill-31 ta' Diqembru 2009, inaqqsu l-qin tax-xogol tagqhom ladarba jilqu l-eta ta' 55 sena u jippermetti gqalhekk ir-reklutaqq ta' qaddiema li, fin-nuqqas ta' dan, isibu ruqhom qiegqda."

6 Fil-verqjoni tiegqu fis-seqq sat-30 ta' qunju 2004, l-Artikolu 3(1)(1)(a) ta' din il-liqi jipprovdi:

"Id-dritt gqall-benefiqqju msemmi fl-Artikolu 4 [rimbors ta' qieda sa limitu tal-ammont legali mill-Uffiqqju Federali tax-Xogol] jipprequpponi li:

1. il-persuna li timpjega, abbaqi ta' ftehim kollettiv, [...] ta' ftehim ta' imprija jew ta' ftehim konkluz mal-qaddiem,

a) ikun qied is-salarju b'20 % tal-inqas matul il-perijodu ta' irtirar kmieni progressiv, is-salarju l-qdid gqandu madankollu jikkorrispondi tal-inqas gqal 70 % tas-salarju preqedenti [...] (ammont nett minimu kif iddefinit fl-Artikolu 6(1)) imnaqqas bi tnaqqis legali abitwalment imqallas mill-qaddiem. [...]"

7 Skont l-ewwel sentenza tal-Artikolu 15 tal-istess li?i:

“Il-Bundesministerium für Arbeit und Soziales (Ministeru Federali tax-Xog?ol u tal-Affarijiet so?jali) jista’ jstabilixxi, permezz ta’ digriet, l-ammonti netti minimi previsti fl-Artikolu 3(1)(1)(a), fil-ver?joni tieg?u fis-se?? sat-30 ta’ ?unju 2004 [...]”

Id-digriet dwar is-salarju nett minimu

8 Abba?i tal-awtorizzazzjoni mog?tija mill-Artikolu 15 tal-li?i dwar l-irtirar kmieni progressiv, il-Ministru Federali kompetenti adotta d-digriet dwar is-salarju nett minimu (Mindesnettoentgeltverordnung), li l-ver?joni applikabbli tieg?u fil-kaw?a prin?ipali hija dik li tirri?ulta mid-digriet tad-19 ta’ Di?embru 2007 (BGBl. 2007 I, p. 3040).

9 Hekk kif irrilevat il-qorti tar-rinviju, dan id-digriet jinkludi tabella li tippre?enta s-salarji gross arrotondati g?al ammont og?la divi?ibbli b’?amsa u espress f’euro u li tattribwixxilhom ammonti netti minimi, strutturati skont klassijiet tat-taxxa fuq is-salarji. It-taxxa fuq id-d?ul (ming?ajr kunsiderazzjoni tat-tnaqqis fiskali individwali) kif ukoll il-kontribuzzjoni so?jali ta’ solidarjetà jitnaqqsu minn dawn l-ammonti skont il-klassi fiskali kkon?ernata. Rata fissa ta’ 21 % titnaqqas g?all-kontribuzzjonijiet so?jali sa limitu tas-salarju ta’ kull xahar li huwa l-ba?i tal-kalkolu tal-benefi??ji tax-xju?ija. L-ammonti netti minimi huma g?alhekk ikkalkolati sa limitu ta’ 70 % fl-imsemmija tabella.

Il-ftehim kollettiv dwar l-irtirar kmieni progressiv

10 L-Artikolu 7 tal-ftehim kollettiv dwar l-irtirar kmieni progressiv (Tarifvertrag zur Altersteilzeit), konkluz? fit-23 ta’ Novembru 2004, bejn l-Asso?jazzjoni tal-industrija metallur?ika u elettriku tal-Palatinat u d-Direttorat Re?jonali tas-sindakat tal-Industrija metallur?ika (iktar ’il quddiem il-“ftehim kollettiv”), jstipula:

“Skont il-ver?joni fis-se?? tal-Artikolu 3(1)(1)(a) tal-li?i dwar l-irtirar kmieni progressiv, il-?addiem jir?ievi ?ieda, minbarra s-salarju tieg?u ta’ rtirar kmieni progressiv. Din i?-?ieda g?andha madankollu ti?i kkalkolata b’tali mod li s-salarju nett fix-xahar jitla’ tal-inqas g?al 82 % tas-salarju fix-xahar gross pre?edenti [...], imnaqqas bi tnaqqis legali abitwalment im?allas mill-?addiema.”

Il-ftehim ta’ grupp ta’ stabbilimenti

11 Il-ftehim ta’ grupp ta’ stabbilimenti (Gesamtbetriebsvereinbarung), dwar l-implementazzjoni tal-irtirar kmieni progressiv (iktar ’il quddiem il-“ftehim ta’ grupp”), ?ie konkluz? fl-24 ta’ Lulju 2000 fi ?dan il-kumpannija DaimlerChrysler AG (li saret Daimler) li tella’ ?-?ieda minn 82 % g?al 85 %.

12 Il-punt 8.3 ta’ dan il-ftehim jipprovdi:

“I?-?ieda g?andha ti?i kkalkolata b’tali mod li l-?addiem g?andu jir?ievi, matul il-fa?i ta’ xog?ol, tal-inqas 85 % tas-salarju pre?edenti (kif iddefinit fl-Artikolu 8.2.2) imnaqqas bi tnaqqis legali abitwalment im?allas mill-?addiema u, matul il-fa?i ta’ e?enzjoni mix-xog?ol, tal-inqas 85 % tas-salarju pre?edenti (kif iddefinit fl-Artikolu 8.2.3) imnaqqas bi tnaqqis legali abitwalment im?allas mill-?addiema.”

Il-ftehim ta’ rtirar kmieni progressiv

13 Il-ftehim ta' rtirar kmieni progressiv konklu? bejn il-partijiet (Altersteilzeitvertrag der Parteien), jinkludi l-Artikolu 5, intitolat "benefi??ji addizzjonali tal-persuna li timpjega", li l-paragrafu 1 jipprovdi:

"Skont il-[ftehim ta' grupp], ir-remunerazzjoni fix-xahar netta dovuta matul l-irtirar kmieni progressiv titnaqqas g?al 85 % tar-remunerazzjoni fix-xahar netta fissa full-time (ba?:i: digriet dwar is-salarju nett minimu fil-ver?joni fis-se?? tieg?u). Minbarra r-remunerazzjoni netta ddefinita fl-Artikolu 4, l-impjegat g?alhekk jir?ievi ?ieda kull xahar."

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

14 G. Erny huwa ?addiem transkonfinali fis-sens tal-ftehim konklu? bejn ir-Repubblika Fran?i?a u r-Repubblika Federali tal-?ermanja g?all-?elsien mit-taxxa doppja. Id-d?ul tieg?u mi?bur fil-?ermanja huwa su??ett g?at-taxxa fi Franza, wara tnaqqis tal-kontribuzzjonijiet so?jali m?allsa fil-?ermanja. Peress illi r-rata tat-taxxa fuq is-salarji hija iktar baxxa fi Franza milli fil-?ermanja, ?addiem b?al G. Erny jir?ievi d?ul nett og?la minn dak ta' ?addiem paragonabbli residenti fil-?ermanja.

15 Fis-17 ta' Novembru 2006, il-partijiet fil-kaw?a prin?ipali kkonkludew ftehim ta' rtirar kmieni progressiv li permezz tieg?u il-kuntratt ta' xog?ol inizjali full-time ta' G. Erny sar, mill-1 ta' Settembru 2007, kuntratt ta' xog?ol part-time.

16 Skont dan il-ftehim, ir-relazzjoni ta' xog?ol bejn il-partijiet mhux ser tapplika iktar tard mill-31 ta' Awwissu 2012. Matul il-perijodu ta' rtirar kmieni progressiv, G. Erny ser jir?ievi, minbarra r-remunerazzjoni part-time, i?-?ieda. Skont l-Artikolu 5 ta' dan il-ftehim, ir-remunerazzjoni fix-xahar netta part-time "hija mi?juba g?al 85 % tar-remunerazzjoni fix-xahar netta fissa full-time (ba?:i: digriet dwar is-salarju nett minimu fil-ver?joni fis-se?? tieg?u)."

17 Kif ?ie rrilevat fil-punt 9 ta' din is-sentenza, id-digriet dwar is-salarju nett minimu jinkludi tabella li tasso?ja mas-salarji gross dak li ?ie miftiehem li jissej?u ammonti netti minimi strutturati skont klassijiet ta' tassazzjoni ?ermani?i. It-taxxa fuq is-salarji ?ermani?a (minbarra t-tnaqqis fiskali individwali), il-kontribuzzjoni so?jali ta' solidarjetà u rata fissa ta' 21 % skont il-kontribuzzjonijiet so?jali jitnaqqsu mis-salarju gross skont il-klassi ta' tassazzjoni. 70 % tas-salarju nett hekk stabbilit huwa indikat fit-tabella b?ala ammont nett minimu.

18 Skont il-li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul (Einkommensteuergesetz), i?-?idiet im?allsa lill-?addiema taxxabli fil-?ermanja huma e?entati mit-taxxa u g?alhekk ma humiex iktar su??etti g?all-kontribuzzjonijiet so?jali ?ermani?i, minkejja li ?-?ieda tittie?ed inkunsiderazzjoni sabiex ti?i ddeterminata r-rata ta' taxxa applikabbli.

19 Fir-rigward tad-determinazzjoni tal-ammont ta?-?ieda, Daimler tiddefinixxi, fl-ewwel lok, b?ala ba?i ta' kalkolu, salarju fittizju ekwivalenti g?al 85 % tar-remunerazzjoni fix-xahar netta fissa m?allsa g?al xog?ol part-time. Biex tag?mel dan, hija tiddetermina, skont is-salarju gross li G. Erny jir?ievi li kieku ma kienx f'irtirar kmieni, salarju fissa nett ta' 70 % peremzz tal-u?u tat-tabella tal-ammonti netti minimi u ??ib is-salarju tieg?u sussegwentement g?al 85 %. Fil-kaw?a prin?ipali, il-persuna li timpjega, sabiex tistabbilixxi ammonti korrispondenti f'din it-tabella, tbba?a ru?ha b'mod fittizju fuq il-klassi III ta' tassazzjoni fil-?ermanja (?addiem mi??ewwe?).

20 Fit-tieni lok, il-persuna li timpjega tistabbilixxi, g?all-?addiem ikkon?ernat "salarju nett individwali ta' rtirar kmieni progressiv". Fil-ka?ijiet tal-?addiema taxxabli fil-?ermanja, hija tnaqqas g?al dan il-g?an it-taxxi u l-kontribuzzjonijiet so?jali realment dovuti mir-remunerazzjoni relatata mal-irtirar kmieni progressiv (ugwali g?al 50 % tas-salarju gross ir?evut qabel l-irtirar kmieni).

F'dak li jikkonferna l-addiema transkonfinali, hija tnaqqas il-kontribuzzjonijiet soġjali realment dovuti u, b'mod fittizju, it-taxxa fuq is-salarji Germani. Dan l-ammont jikkorrispondi g'at-taxxa fuq is-salarji li g'andu jgħallas addiem taxxabli fil-Germanja u g'andu jgħpreenta l-istess karatteristiċi personali b'għall-addiem transkonfinali (salarju gross, sitwazzjoni tal-familja).

21 Fl-ammont nett, iktar għaddiema tikkorrispondi għad-differenza bejn is-salarju fittizju ekwivalenti għal 85 % tar-remunerazzjoni fix-xahar netta fissa għal impjeg full-time u s-salarju nett individwali ta' rtirar kmieni progressiv.

22 Daimler tqis li l-metodu ta' kalkolu tagħha jippermetti li tiġi stabbilita ba' ta' kalkolu uniformi għall-addiema kollha f'irtirar kmieni progressiv. L-ammont individwali tat-taxxa ma jittie'edx inkunsiderazzjoni għal ebda addiem, peress li hija t-taxxa fissa għas-salarji li tapplika, u ebda addiem, anki jekk huwa taxxabli fil-Germanja, ma jir'ievi 85 % e'attament tal-ammont nett tas-salarju li kien jgħallas lilu qabel. L-u' tar-rata fissa jservi, qabel kollox, sabiex tiġi evalwata t-taxxa globali, sabiex issir ekonomija fuq l-ispejje amministrattivi u sabiex tiġi ssemplifikata l-proċedura. Kuntrarjament għal dak li kien il-każ fil-kawża li tat lok għas-sentenza tas-16 ta' Settembru 2004, Merida (C-400/02, għabra p. l-8471), iktar għaddiema ma għandhiex funzjoni kumpensatorja u Daimler lanqas ma għadet impenn sabiex tgħallas salarju nett iggarantit li fuqu hija kellha tgħallas totalment jew parzjalment it-taxxi u kontribuzzjonijiet soġjali relatati miegħu.

23 G. Erny jallega, kuntrarjament għal Daimler, li iktar għaddiema hija su' għat-taxxa fuq id-d'ul fi Franza u li t-taxxa doppja *de facto* li tirri'ulta mill-metodu ta' kalkolu inkwistjoni twassal għal diskriminazzjoni, peress li sitwazzjonijiet differenti huma ttrattati bl-istess mod.

24 Konsegwentement, G. Erny ippre'enta rikors quddiem il-qorti tar-rinviju sabiex jikseb mingħand il-persuna li timpjegah il-każ ta' iktar għolja minn dik li jir'ievi u li l-ammont tagħha huwa jikkalkolah kif isegwi.

25 Fl-ewwel lok, huwa jiddefinixxi s-salarju fittizju ekwivalenti għal 85 % billi jnaqqas mill-ammont gross salarju gross tiegħu li jikkorrispondi għal impjeg full-time ir-rata fissa ta' 21% b'għala kontribuzzjonijiet soġjali, iktar mhux, b'mod fittizju, it-taxxa fuq is-salarji Germani skont it-tabella tal-ammont netti minimi riprodotti fid-digriet dwar is-salarju nett minimu. Minbarra dan huwa jiddetermina l-ammont korrisonanti għal 85 % tar-ri'ultat hekk miksub. Fit-tieni lok, huwa jikkalkola s-salarju nett individwali ta' rtirar kmieni progressiv billi jnaqqas mir-remunerazzjoni tiegħu ta' rtirar kmieni progressiv, li hija ugwali għal nofs is-salarju gross għal impjeg full-time, l-imposti soġjali realment dovuti, iktar mingħajr ma jnaqqas, b'mod fittizju, it-taxxa fuq is-salarji Germani. Skont dan il-metodu ta' kalkolu, id-differenza bejn iktar għaddiema li Daimler tgħallas lil G. Erny u l-ammont li jirri'ulta minn dan il-metodu ta' kalkolu tirrappre'enta nuqqas ta' EUR 424.40 fix-xahar li g'andu jgħi rkuprat.

26 Il-qorti tar-rinviju tirrileva li l-addiema transkonfinali taxxabli fi Franza jir'ievu ammont nettament inferjuri għal 85 % tad-d'ul nett li huma kienu jir'ievu qabel il-bidu tal-irtirar kmieni progressiv, filwaqt li l-addiema taxxabli fil-Germanja jir'ievu ammont li jikkorrispondi b'mod fissa għal 85 % tad-d'ul nett pre'edenti tagħhom. Din is-sitwazzjoni tispjega ru'ha prin'ipalment mill-fatt li r-rati ta' tassazzjoni Germani huma ogħla mir-rati ta' taxxa fi Franza. Barra minn hekk, ma huwiex eskluz li persuni fis-sitwazzjoni ta' G. Erny għandhom iktar wkoll it-taxxa fuq iktar għaddiema fi Franza.

27 F'dawn iktar għalkustanzi, l-Arbeitsgericht Ludwigshafen am Rhein, fid-dawl tas-sentenza Merida, iktar għitata iktar 'il fuq, idde'idiet li tissospendi l-proċeduri u tagħmel lill-Qorti tal-ustizzja d-domandi preliminari li għejjin:

“1) Klaw'għala inklu'għa fi ftehim individwali dwar l-irtirar kmieni progressiv, li tipprovdi li iktar għaddiema

miftiehma għandha tiġi kkalkolata fuq il-bażi tad-digriet dwar is-salarju nett minimu anki fir-rigward tal-*addiema transkonfinali* minn Franza — kif previst fl-Artikolu 5(1) tal-Ftehim dwar l-irtirar kmieni progressiv konkluzjonijiet bejn il-partijiet —, tikser l-Artikolu 45 TFUE, kif implementat permezz tal-Artikolu 7(4) tar-Regolament Nru 1612/68?

2) Fil-każ li l-Qorti tal-*ustizzja* tagħti risposta fl-*afferfattiv* għall-ewwel domanda:

Fid-dawl tar-*rekwiżiti* tal-Artikolu 45 TFUE, kif implementat permezz tal-Artikolu 7(4) tar-Regolament Nru 1612/68, *dispożizzjonijiet analogi* li jinsabu fi ftehim, b'artikolu 8.3 tal-Ftehim ta' grupp u b'artikolu 7 tal-Ftehim kollettiv, għandhom jiġu interpretati fis-sens li, fir-rigward tal-*addiema transkonfinali*, iġi-*ieda* ma għandhiex tiġi kkalkolata fuq il-bażi tat-tabella prevista fid-digriet imsemmi iktar 'il fuq'?

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ammissibilità

28 Daimler issostni li l-qorti tar-rinviju ma għandhiex dubju dwar il-portata tad-dritt tal-Unjoni, iġi-*da* titlob fir-realtà lill-Qorti tal-*ustizzja* sabiex tgħinha tinterpreta l-*leġiżlazzjoni* *ermani* ta' rilevanti kif ukoll il-ftehim ta' grupp u l-ftehim kollettiv. Issa, il-Qorti tal-*ustizzja* għandha *urisdiżjoni* biss sabiex tiddeġiedi dwar l-interpretazzjoni u l-validità tad-dritt tal-Unjoni, b'mod li t-talba għal deġiżjoni preliminari għandha tiġi ddikjarata inammissibbli.

29 Dan l-argument għandu jiġi miġud.

30 *ertament*, fil-kuntest tal-Artikolu 267 TFUE, il-Qorti tal-*ustizzja* la għandha *urisdiżjoni* sabiex tiddeġiedi dwar l-interpretazzjoni ta' *klawżoli* ta' ftehim jew ta' *dispożizzjonijiet nazzjonali* u lanqas dwar il-konformità ta' tali *klawżoli* jew *dispożizzjonijiet mad-dritt tal-Unjoni* (ara f'dan is-sens, b'mod partikolari, is-sentenza tal-11 ta' Marzu 2010, Attanasio Group, C-384/08, *abra* p. l-2055, punt 16 u l-*urisprudenza* *itata*).

31 Madankollu, hekk kif il-qorti tar-rinviju espressament irrilevat, it-talba għal deġiżjoni preliminari tikkonferma l-*interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni* u, iktar preġament, l-Artikoli 45 TFUE u 7(4) tar-Regolament Nru 1612/68.

32 Skont *urisprudenza* stabbilita, hija l-Qorti tal-*ustizzja* li għandha tillimita l-*eżami* tagħha għad-*dispożizzjonijiet tad-dritt tal-Unjoni* billi tipprovi interpretazzjoni tagħhom li tkun utli għall-qorti tar-rinviju li, min-naħa tagħha, għandha tevalwa l-konformità tad-*dispożizzjonijiet nazzjonali* u tal-*klawżoli* ta' ftehim tal-imsemmi dritt (sentenza Attanasio Group, iġi-*itata* iktar 'il fuq, punt 19).

33 Fid-dawl ta' dan kollu, għandha tingħata risposta għad-domandi preliminari.

Fuq il-mertu

34 Permezz tad-domandi tagħha, li għandhom jiġu eżaminati flimkien, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikoli 45 TFUE u 7(4) tar-Regolament Nru 1612/68 għandhomx jiġu interpretati fis-sens li jipprekludu *klawżoli* ta' ftehim kollettivi u individwali, fejn skont dawn, iġi-*ieda* b'artikoli dik inkwistjoni fil-kawża prinġipali, li titgħallas mill-persuna li timpjega fil-kuntest ta' skema ta' *rtirar kmieni progressiv*, għandha tiġi kkalkolata b'tali mod li t-taxxa fuq is-salarji dovuta mill-*addiem fl-Istat Membru* ta' impjeg titnaqqas b'mod fittizju waqt id-determinazzjoni tal-bażi ta' kalkolu ta' din iġi-*ieda*, filwaqt li, skont ftehim fiskali għall-*elsien mit-taxxa doppja*, il-pagi, is-salarji u r-remunerazzjonijiet analogi m'allsa lill-*addiema* li ma jirrisjedux fl-Istat Membru ta' impjeg huma taxxabli fl-Istat Membru ta' residenza ta' dawn tal-aħar. F'każ ta' risposta *afferfattiva* għal din id-domanda, il-qorti tar-rinviju tixtieq tkun taf liema huma l-konsegwenzi għall-

kalkolu ta'-'ieda dovuta lil dawn il-'addiema.

35 L-Artikolu 45(2) TFUE jipprojbixxi kwalunkwe diskriminazzjoni bba'ata fuq in-nazzjonalità bejn il-'addiema tal-Istati Membri, f'dak li jikkon'erna l-impjeg, ir-remunerazzjoni u l-kundizzjonijiet l-o'ra tax-xog'ol.

36 Il-projbizzjoni tad-diskriminazzjoni stabbilita f'din id-dispo'izzjoni tapplika mhux biss g'all-azzjoni tal-awtoritajiet pubbli'i, i'da wkoll g'al kull ftehim li huwa inti? sabiex jirregola b'mod kollettiv l-impjeg bi 'las, kif ukoll g'all-kuntratti bejn individwi (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tas-17 ta' Lulju 2008, Raccanelli, C-94/07, 'abra p. I-5939, punt 45 u l-'urisprudenza 'i'itata).

37 Barra minn hekk, l-Artikolu 7(4) tar-Regolament Nru 1612/68, li ji'ara u jimplementa 'erti drittijiet li l-'addiema migranti jgawdu ta't l-Artikolu 45 TFUE (sentenza Merida, i'itata iktar 'il fuq, punt 19), jipprovdi li kull klaw'ola ta' ftehim kollettiv jew individwali li tikkon'erna, b'mod partikolari, ir-remunerazzjoni kif ukoll il-kundizzjonijiet l-o'ra tax-xog'ol u tat-tke'ija hija nulla *ipso iure* sa fejn tipprevedi kundizzjonijiet diskriminatorji fir-rigward ta' 'addiema 'ittadini ta' Stati Membri o'ra.

38 Benefi'ju b'a'-'ieda, li tit'allas minbarra r-remunerazzjoni mog'tija lill-'addiema li jitqieg'du ta't skema ta' rtirar kmieni progressiv, jaqa' inkontestabbilment, b'ala element tar-remunerazzjoni, ta't il-kamp ta' applikazzjoni *ratione materiae* tad-dispo'izzjonijiet i'itati fil-punt pre'edenti, indipendentement mill-fatt li, skont il-li'i dwar l-irtirar kmieni progressiv, il-finanzjament ta'-'ieda huwa, parzjalment, 'gurat minn fondi pubbli'i fil-forma ta' rimbors lill-persuna li timpjega. 'addiem transkonfinali li jsib ru' u fis-sitwazzjoni ta' G. Erny jista' jinvoka l-benefi'ju ta' dawn id-dispo'izzjonijiet fir-rigward ta' tali 'ieda (ara f'dan is-sens, b'mod partikolari, is-sentenza Merida, i'itata iktar 'il fuq, punt 20).

39 Skont 'urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-'ustizzja, ir-regola ta' ugwaljanza fit-trattament stabbilita kemm fl-Artikolu 45 TFUE kif ukoll fl-Artikolu 7 tar-Regolament Nru 1612/68, tipprekludi mhux biss id-diskriminazzjonijiet ovvji, ibba'ati fuq in-nazzjonalità, i'da anki kull forma mo'bija ta' diskriminazzjoni li, permezz tal-applikazzjoni ta' kriterji o'ra ta' distinzjoni, effettivament twassal g'all-istess ri'ultat (ara, b'mod partikolari, is-sentenzi tat-23 ta' Mejju 1996, O'Flynn, C-237/94, 'abra p. I-2617, punt 17).

40 Il-prin'ipju ta' nondiskriminazzjoni ma jitlobx biss li sitwazzjonijiet paragonabbli ma ji'ux ittrattati b'mod differenti i'da wkoll li sitwazzjonijiet differenti ma ji'ux ittrattati b'mod ugwali (ara, b'mod partikolari is-sentenza Merida, i'itata iktar 'il fuq, punt 22).

41 'lief jekk tkun o'ettivament i'ustifikata u proporzjonata g'all-g'an segwit, dispo'izzjoni tad-dritt nazzjonali jew klaw'ola ta' ftehim g'andha titqies b'ala indirettament diskriminatorja meta, min-natura tag'ha stess, tista' taffettwa iktar lill-'addiema migranti milli l-'addiema nazzjonali u, g'aldaqstant, ikun hemm riskju li tal-ewwel ti'vanta'ahom iktar partikolarment (ara, b'mod partikolari, is-sentenza Merida, i'itata iktar 'il fuq, punt 23). Sabiex mi'ura tkun tista' ti'i kkwalifikata b'ala indirettament diskriminatorja, ma huwiex ne'essarju li hija jkollha b'ala l-effett li tiffavorixxi '-ittadini nazzjonali kollha jew li tisfavorixxi biss li'-'ittadini ta' Stati Membri o'ra bl-esklu'joni ta'-'ittadini nazzjonali (ara, f'dan is-sens, b'mod partikolari, is-sentenza tal-14 ta' 'unju 2012, Il-Kummissjoni vs Il-Pajji'i l-Baxxi, C-542/09, punt 38).

42 F'dan il-ka?, it-te?id inkunsiderazzjoni fittizju tat-taxxa fuq is-salarji ?ermani?a g?andu impatt sfavorevoli fuq is-sitwazzjoni tal-?addiema transkonfinali, peress li t-tnaqqis fittizju ta' din it-taxxa waqt id-determinazzjoni tal-ba?i ta' kalkolu ta?-?ieda ji?vanta??a l-persuni li, b?al G. Erny, jirrisjedu u huma taxxabli fi Stat Membru g?ajr ir-Repubblika Federali tal-?ermanja, meta pparagunati mal-?addiema li g?andhom ir-residenza tag?hom u huma taxxabli f'dan l-Istat tal-a??ar.

43 Fil-fatt, skont il-konstatazzjonijiet imwettqa mill-qorti tar-rinviju, meta ?-?ieda hija kkalkolata abba?i tad-digriet dwar is-salarju nett minimu, l-impjegati li jinsabu f'irtirar kmieni progressiv taxxabli fil-?ermanja jir?ievu ammont li jikkorrispondi approssimattivament g?al 85 % tad-d?ul nett li huma kienu jir?ievu pre?edentement skont l-a??ar impjieg full-time tag?hom. Ir-ra?uni hija li, billi d-digriet huwa bba?at fuq il-klassijiet u l-karatteristi?i tat-taxxa fuq is-salarji ?ermani?a, is-sitwazzjoni fiskali li fiha dawn l-impjegati kienu jinsabu qabel l-ammissjoni tag?hom fl-iskema ta' rtirar kmieni progressiv tittie?ed inkunsiderazzjoni u hija riflessa fil-metodu ta' kalkolu.

44 Min-na?a l-o?ra fir-rigward tal-?addiema transkonfinali, l-ammont ir?evut huwa nettament inqas mill-85 % tad-d?ul nett li huma kienu jir?ievu sa dak i?-?mien. Skont il-qorti tar-rinviju, dan huwa spjegat prin?ipalment mill-fatt li t-tabella li tidher f'dan id-digriet tinkludi r-rati tat-taxxa fuq is-salarji ?ermani?a, applikabli meta da?al fis-se?? ta' din id-digriet, u li dawn ir-rati huma og?la mir-rati ta' tassazzjoni paragonabbli fi Franza. Il-metodu ta' kalkolu ta?-?ieda huwa bba?at g?alhekk fuq sitwazzjoni fiskali "fittizja" li ma g?andha ebda relazzjoni mad-d?ul li dawn il-?addiema transkonfinali kienu jir?ievu pre?edentement skont l-a??ar impjieg li huma kienu je?e?itaw full-time.

45 Konsegwentement, fil-ka? tal-?addiema transkonfinali, l-applikazzjoni fittizja tar-rata tat-taxxa fuq is-salarji ?ermani?a tipprekludi li l-ammont im?allas jikkorrispondi approssimattivament g?al 85 % tar-remunerazzjoni netta li ?addiem ir?ieva qabel g?al impjieg full-time, kuntrarjament g?al dak li huwa ?eneralment il-ka? g?all-?addiema residenti fil-?ermanja.

46 Barra minn hekk, hekk kif ?ie rrilevat minn G. Erny ming?ajr ma dan ?ie kkontestat minn Daimler waqt is-seduta quddiem il-Qorti tal-?utsizzja, i?-?ieda m?allsa lill-?addiema transkonfinali b?al G. Erny hija taxxabli fi Franza.

47 Sabiex ti??ustifika l-applikazzjoni ta' dan il-metodu ta' kalkolu g?all-?addiema transkonfinali, Daimler tressaq id-diffikultajiet amministrattivi li to?loq l-applikazzjoni ta' metodi differenti ta' kalkolu abba?i tar-residenza tal-persuna kkon?ernata u l-konsegwenzi finanzjarji tan-nuqqas ta' te?id inkunsiderazzjoni tat-taxxa fuq is-salarji ?ermani?a.

48 Issa, dawn il-?ustifikazzjonijiet, ibba?ati fuq i?-?ieda tal-imposti finanzjarji u ta' eventwali diffikultajiet amministrattivi, g?andhom ji?u mi??uda. Fil-fatt, tali motivazzjonijiet ma jistg?ux, fi kwalunkwe ka?, ji??ustifikaw in-nuqqas ta' osservanza tal-obbligi li jirri?ultaw mill-projbizzjoni ta' diskriminazzjoni abba?i tan-nazzjonalita' stabbilita fl-Artikolu 45 TFUE (ara f'dan is-sens, b'mod partikolari, is-sentenza Merida, i??itata iktar 'il fuq, punt 30), peress illi n-natura pubblika jew privata tad-dispo?izzjonijiet inkwistjoni ma g?andha ebda impatt fuq il-portata jew il-kontenut ta' dawn il-?ustifikazzjonijiet (ara f'dan is-sens, b'mod partikolari, is-sentenza tal-15 ta' Di?embru 19959, Bosman, C-415/93, ?abra p. l-4921, punt 86).

49 Daimler tinvoka minbarra dan l-awtonomija li g?andhom jibbenefikaw minnha l-imsie?ba so?jali fit-tfassil tal-kundizzjonijiet tax-xog?ol.

50 Madankollu, g?alkemm jirri?ulta b'mod partikolari mill-ewwel paragrafu tal-Artikolu 152 TFUE li l-Unjoni Ewropea tosserva l-awtonomija tal-imsie?ba so?jali, xorta jibqa' l-fatt li, kif huwa

stabbilit fl-Artikolu 28 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea, id-dritt tal-?addiema u tal-persuni li jimpjegaw, jew tal-organizzazzjonijiet rispettivi tag?hom, li jinnegozjaw u li jikkonkludu ftehim kollettivi fil-livelli xierqa g?andu ji?i e?er?itat fl-osservanza tad-dritt tal-Unjoni (ara f'dan is-sens, b'mod partikolari, is-sentenza tat-13 ta' Settembru 2011, Prigge et, C-447/09, ?abra p. I-8003, punt 47) u, g?aldaqstant, tal-prin?ipju ta' nondiskriminazzjoni.

51 Fl-a??ar nett, ma huwiex rilevanti l-fatt li l-?addiema li sabu ru?hom fis-sitwazzjoni ta' G. Erny kienu ?ew informati minn qabel bil-metodu ta' kalkolu ta?-?ieda mill-persuna li timpjegahom u li huma setg?u jirrinunzjaw g?all-benefi??ju tal-iskema ta' rtirar kmieni progressiv. Il-projbizzjoni tad-diskriminazzjoni stabbilita fl-Artikolu 45 TFUE tapplika, hekk kif ?ie rrilevat fil-punt 36 ta' din is-sentenza, g?all-ftehim kollha inti?i sabiex jirregolaw kollettivament ix-xog?ol im?allas u l-kuntratti konklu?i bejn individwi.

52 Skont l-Artikolu 7(4) tar-Regolament Nru 1612/68, klaw?oli ta' ftehim kollettivi jew individwali li jstabbilixxu diskriminazzjoni diretta jew indiretta bba?ata fuq in-nazzjonalità huma nulli *ipso iure*.

53 La l-Artikolu 45 TFUE u lanqas id-dispo?izzjonijiet tar-Regolament Nru 1612/68 ma jimponu fuq l-Istati Membri jew fuq persuna li timpjega privata b?al Daimler mi?ura spe?ifika fil-ka? ta' ksuri tal-projbizzjoni ta' diskriminazzjoni. Dawn id-dispo?izzjonijiet i?allulhom il-libertà li jag??lu minn fost id-diversi soluzzjonijiet xierqa sabiex jintla?aq l-g?an li huwa inti? minnhom rispettivament, skont sitwazzjonijiet differenti li jistg?u jippre?entaw ru?hom (sentenza Raccanelli, i??itata iktar 'il fuq, punt 50).

54 F'dawn i?-?irkustanzi, id-domandi mag?mula g?andhom ji?u risposti li l-Artikoli 45 TFUE u 7(4) tar-Regolament Nru 1612/68 jipprekludu li klaw?oli ta' ftehim kollettivi u individwali, li skonhom ?ieda fil-paga b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tit?allas mill-persuna li timpjega fil-kuntest ta' skema ta' rtirar kmieni progressiv, g?andha ti?i kkalkolata b'tali mod li t-taxxa fuq is-salarji dovuta fl-Istat Membru ta' impjieg titnaqqas b'mod fittizju waqt id-determinazzjoni tal-ba?i ta' kalkolu ta' din i?-?ieda, filwaqt li, skont ftehim fiskali g?all-?elsien mit-taxxa doppja, il-pagi, is-salarji u r-remunerazzjonijiet analogi m?allsa lill-?addiema li ma jirrisjedux fl-Istat Membru ta' impjieg huma taxxabli fl-Istat Membru ta' residenza ta' dawn tal-a??ar. Skont l-imsemmi Artikolu 7(4), tali klaw?oli huma nulli *ipso iure*. L-Artikolu 45 TFUE kif ukoll id-dispo?izzjonijiet tar-Regolament Nru 1612/68 j?allu lill-Istati Membri jew lill-imsie?ba so?jali l-libertà li jag??lu minn fost id-diversi soluzzjonijiet xierqa sabiex jintla?aq l-g?an inti? minn dawn id-dispo?izzjonijiet rispettivi.

Fuq l-ispejje?

55 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (It-Tieni Awla) taqta'u tidde?iedi:

L-Artikoli 45 TFUE u 7(4) tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 1612/68, tal-15 ta' Ottubru 1968, dwar il-libertà tal-moviment g?all-?addiema fi ?dan il-Komunità, jipprekludu li klaw?oli ta' ftehim kollettivi u individwali, li skonhom ?ieda fil-paga b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li tit?allas mill-persuna li timpjega fil-kuntest ta' skema ta' rtirar kmieni progressiv, g?andha ti?i kkalkolata b'tali mod li t-taxxa fuq is-salarji dovuta fl-Istat Membru ta' impjieg titnaqqas b'mod fittizju waqt id-determinazzjoni tal-ba?i ta' kalkolu ta' din i?-?ieda, filwaqt li, skont ftehim fiskali g?all-?elsien mit-taxxa doppja, il-pagi, is-salarji u r-remunerazzjonijiet analogi m?allsa lill-?addiema li ma jirrisjedux fl-Istat Membru ta' impjieg huma taxxabli fl-Istat Membru ta' residenza ta' dawn tal-a??ar. Skont l-imsemmi Artikolu 7(4), tali klaw?oli huma nulli *ipso iure*. L-Artikolu 45 TFUE kif ukoll id-dispo?izzjonijiet tar-Regolament Nru 1612/68 j?allu lill-Istati Membri jew lill-imsie?ba so?jali l-libertà li jag??lu

minn fost id-diversi soluzzjonijiet xierqa sabiex jintlaq l-għan inti? minn dawn id-dispożizzjonijiet rispettivi.

Firem

* Lingwa tal-kawża: il-ġermani?.